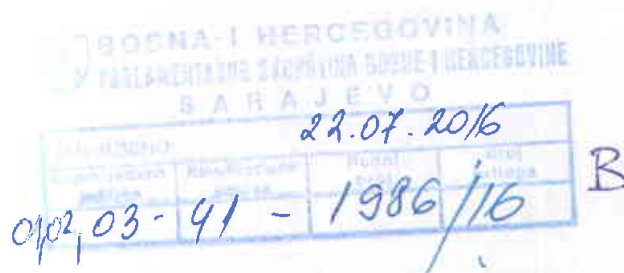

Broj: 01-41-2-829-6/16/ML
Sarajevo, 22. 7. 2016. godine

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA
Sekretarijat

PREDMET: Informacija o prihvatu i integraciji bosanskohercegovačkih državljana koji se vraćaju u Bosnu i Hercegovinu po osnovu sporazuma o readmisiji za period 1. Januar 2015. – 31. Decembar 2015. godine, dostavlja se.-

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je, na 60. sjednici održanoj 14. 6. 2016. godine, razmotrilo i usvojilo Informaciju o prihvatu i integraciji bosanskohercegovačkih državljana koji se vraćaju u Bosnu i Hercegovinu po osnovu sporazuma o readmisiji za period 1. Januar 2015. – 31. Decembar 2015. godine.

Jedan od zaključaka Vijeća ministara Bosne i Hercegovine je da se „zadužuje Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH da predmetnu Informaciju proslijedi Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine na nadležno postupanje“.

U skladu sa zaključcima Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, u prilogu akta dostavljamo Vam Informaciju o prihvatu i integraciji bosanskohercegovačkih državljana koji se vraćaju u Bosnu i Hercegovinu po osnovu sporazuma o readmisiji za period 1. Januar 2015. – 31. Decembar 2015. godine, pripremljenu na jezicima i pismima u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini.

Također, u prilogu akta dostavljamo Vam i Obavjest o zaključku Vijeća ministara BiH, akt broj: 05-07-1-1827-13/16 od 15. 6. 2016. godine.

S poštovanjem,

MINISTRICA
Semiha Borovac

Prilog: Kao u tekstu

INFORMACIJA
O PRIHVATU I INTEGRACIJI BOSANSKOHERCEGOVAČKIH DRŽAVLJANA
KOJI SE VRAĆAJU U BOSNU I HERCEGOVINU PO OSNOVU SPORAZUMA O READMISIJI
ZA PERIOD 1. JANUAR 2015. - 31. DECEMBAR 2015. GODINE

mart 2016. godine

Vijeće ministara BiH je na 99. sjednici, održanoj 24. 9. 2009., razmotrilo i usvojilo Strategiju reintegracije povratnika po osnovu sporazuma o readmisiji (u daljnjem tekstu: Strategija), koju je pripremio Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH (u daljnjem tekstu: MLJPI).

Ovom strategijom Bosna i Hercegovina (u daljnjem tekstu: BiH) formalno je ispunila obavezu koja proističe iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju s Evropskom unijom, odnosno Mape puta za liberalizaciju viznog režima, da će ponovo prihvatiti sve svoje državljane, nakon što njihov boravak u zemljama prihvata postane nezakonit po bilo kojem osnovu (gubitkom ili prestankom izbjegličkog statusa, neriješen ostanak u zemlji prihvata po osnovu državljanstva, radnopravnog ili drugog osnovu, odbijanjem zahtjeva za naknadni azil i sl.). Nakon usvajanja Strategije, a ispunjavajući jedan od njenih ciljeva, MLJPI je uradio prijedlog izmjena i dopuna Zakona o ministarstvima i drugim organima uprave BiH, kojim je MLJPI, uz ostalo, oglašen nadležnim za osiguranje smještaja, na period do 30 dana za bosanskohercegovačke državljane koji se vraćaju u BiH po osnovu sporazuma o readmisiji. Ove izmjene i dopune Zakona o ministarstvima i drugim organima uprave BiH donesene su 2012. godine („Službeni glasnik BiH“, broj 87/12).

Obaveza MLJPI-a da uredi pitanje prihvata i zbrinjavanja bosanskohercegovačkih državljana koji se vraćaju u BiH po osnovu Sporazuma o readmisiji, na period do 30 dana, definirana je i Strategijom u oblasti migracija i azila i Akcionim planom za period 2012. - 2015., koju je 2012. godine donijelo Ministarstvo sigurnosti BiH, kao „rezultat potrebe da se nastavi već uspostavljena praksa sveobuhvatnog planiranja aktivnosti i izrade dokumenata koji predstavljaju okvir kako u kontekstu nastavka pozitivnih trendova upravljanja migracijama i azilom, tako i u smislu aktuelnih nastojanja ka što bržem integriranju naše države u članstvo Evropske unije“. Ovim dokumentom readmisija je obuhvaćena kao dio ukupne migracijske politike BiH, s jasnom obavezom da se procedure prihvata i reintegracije posebno uredi. S obzirom na to da se radi o potpuno novoj zakonskoj nadležnosti MLJPI-a i obavezi BiH uopće, kao i potrebe da se sistem prihvata i integracije funkcionalno uredi, a početna iskustva jasno ukazuju na probleme koji se javljaju u praksi, MLJPI je tokom 2015. godine pripremio novi Nacrt strategije Bosne i Hercegovine za prihvata i integraciju bosanskohercegovačkih državljana koji se vraćaju u Bosnu i Hercegovinu po osnovu sporazuma o readmisiji, kojom je naglašena uloga i odgovornost lokalne zajednice za ovaj segment integracije readmisiranih povratnika, a što u prethodnoj strategiji nije bilo dovoljno naglašeno.

Nova Strategija za prihvata i integraciju bh. državljana koji se vraćaju po osnovu sporazuma o readmisiji usvojena je na 17. sjednici Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH, održane 16. 9. 2015., dok je Dom naroda Parlamentarne skupštine BiH isti dokument usvojio na 10. sjednici od 14. 10. 2015.

S ciljem nesmetanog provođenja postupka ponovnog prihvata bosanskohercegovačkih državljana, MLJPI je donio podzakonske i provedbene akte kojima se propisuje način i procedura prihvata na graničnim prijelazima i transport do Readmisionog centra Mostar, te boravak u njemu.

Radi se o sljedećim podzakonskim i provedbenim aktima:

- Odluka o osnivanju Readmisionog centra u Mostaru;
- Uputstvo o načinu privremenog zbrinjavanja državljana Bosne i Hercegovine po osnovu sporazuma o readmisiji;
- Informator za povratnike po osnovu readmisije;

- Informativni list za povratnike po osnovu readmisije; te
- Porodični i individualni upitnik za povratnike po osnovu readmisije.

MLJPI je, prema Zakonu o ministarstvima i drugim organima uprave Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 5/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06, 88/07, 35/09, 59/09, 103/09, 87/12 i 6/13), nadležan za „prihvat i zbrinjavanje, na period do 30 dana, bh. državljana koji se vraćaju u Bosnu i Hercegovinu po osnovu sporazuma o readmisiji“. S ciljem realizacije ove zakonske obaveze, uspostavljen je Readmisioni centar Mostar sa sjedištem u Salakovcu, u kojem se osigurava prihvat i zbrinjavanje na period do 30 dana svih bh. državljana koji na graničnom prijelazu, prilikom ulaska u BiH, zatraže od MLJPI-a asistenciju u formi smještaja. Prema Uputstvu o načinu privremenog zbrinjavanja državljana Bosne i Hercegovine po osnovu sporazuma o readmisiji, koje je donio MLJPI, obaveza MLJPI-a je da na graničnom prijelazu prihvati bh. državljanu, koji se vraćaju u Bosnu i Hercegovinu po osnovu sporazuma o readmisiji, te im se tom prilikom uručuje Informator za povratnike po osnovu readmisije i Informativni list za povratnike po osnovu readmisije, te ispunjava porodični i individualni upitnik za povratnike po osnovu readmisije.

Ako povratnici po osnovu sporazuma o readmisiji ne traže asistenciju u smještaju, jer imaju mogućnost odlaska do krajnje destinacije u BiH, u tom slučaju, a na zahtjev povratnika, MLJPI osigurava prijevoz do krajnjeg odredišta u BiH. Ali, ako se traži asistencija za smještaj, ti povratnici se prevoze u Readmisioni centar Mostar sa sjedištem u Salakovcu, gdje bivaju smješteni na period do 30 dana, nakon čega se u saradnji s entitetskim nadležnim organima dogovara upućivanje do krajnje destinacije unutar BiH.

Što se tiče dinamike najava i povrataka po osnovu sporazuma o readmisiji, tokom 2015. godine došlo je do osjetnog porasta najava za povratak readmisiranih povratnika. Nekoliko razloga je uticalo na povećan broj najavljenih povrataka. Tu se, prije svega, misli na činjenicu da su neke evropske zemlje cijeli Balkan proglasile sigurnim područjem za povratak njihovih građana. S druge strane, tokom 2015. godine desio se masovan priliv migranata iz zemalja zahvaćenih ratnim dešavanjima (Irak, Sirija, Afganistan), kao i iz drugih zemalja izvan evropskog kontinenta. To je imalo i još uvijek ima (s obzirom na to da migrantska kriza traje) za posljedicu promjenu evropske politike u odnosu na useljavanja u zemlje Evropske unije, koja je dodatno usložnjena bilateralnim odlukama pojedinih zemalja Evropske unije u vezi s tim. I na kraju, savezne vlasti SR Njemačke su krajem 2015. godine najavile povratak oko 4.000 državljana BiH, koji bi trebali da se vrata u BiH po pojednostavljenim procedurama, što je dodatno opteretilo mogućnosti BiH u ovom segmentu ukupne migracijske politike.

Tokom posmatranog perioda, MLJPI je od Ministarstva sigurnosti BiH zaprimio informacije za 1.327 osoba čiji je povratak po sporazumu o readmisiji najavljen iz zemalja s kojima BiH ima potpisane sporazume o readmisiji. Kada je struktura readmisiranih povratnika u pitanju, potrebno je naglasiti da se radi uglavnom o osobama iz najranjivijih socijalnih kategorija (pripadnicima nacionalnih manjina, teškim bolesnicima, osobama sklonim delikventskom i konfliktnom ponašanju, starijim kao i osobama s lošom socioekonomskom anamnezom).

Od navedenog broja, u posmatranom periodu, 864 osobe vraćene su u BiH po osnovu sporazuma o readmisiji, od kojih je 17 osoba zatražilo asistenciju MLJPI-a u formi smještaja ili prijevoza do krajnjeg odredišta u BiH.

Prihvat osoba po osnovu sporazuma o readmisiji odvijao se uglavnom na Graničnom prijelazu Međunarodni aerodrom Sarajevo koji je obavljen u skladu s Uputstvom o načinu zbrinjavanja državljana BiH po osnovu sporazuma o readmisiji (obavljanje intervjua, popunjavanje porodičnih i individualnih upitnika, organiziranju prijevoza u slučaju potrebe i dr.). Što se tiče prijehata na kopnenim graničnim prijelazima, MLPI je vršio prihvat samo u slučaju kada se, prema informacijama Ministarstva sigurnosti BiH, radi o povratku osoba s posebnim potrebama, maloljetnim osobama kao i starijim osobama u stanju posebne potrebe.

Readmisioni centar Mostar

S ciljem osiguranja smještaja readmisiranih bosanskohercegovačkih državljana na period do 30 dana, ili do sticanja uslova za (re)integriranje readmisiranih povratnika u lokalnu zajednicu, MLPI je uspostavio Readmisioni centar u Mostaru.

S obzirom na to da ova novouspostavljena nadležnost u okviru MLPI-a nije adekvatno budžetski pokrivena, usljed nedostatka sredstava, Readmisioni centar u Mostaru nesmetano funkcionira zahvaljujući pomoći Švicarske Konfederacije i Kraljevine Lihtenštajn, koji su ovu potrebu prepoznali i pomogli u okviru migracionog partnerstva potpisanog između Švicarske i BiH.

U smislu normativnih preduslova, MLPI je donio Pravilnik o načinu rada, funkcioniranju i kućnom redu u Readmisionom centru u Mostaru.

Potrebe korisnika Readmisionog centra u Mostaru, kao i njegovo održavanje, te plaće angažiranog osoblja na osiguranju objekata finansiraju se iz budžeta MLPI, iako budžet MLPI-a nije takav da bi adekvatno odgovorio na sve potrebe readmisiranih povratnika.

Trenutno je u Readmisionom centru u Mostaru angažiran minimalan broj zaposlenika (četiri osobe po osnovu ugovora o djelu), te se na taj način osigurava fizička zaštita objekata organiziranjem četverbrigadnog sistema čuvarske službe. Ostale radne pozicije u Readmisionom centru u Mostaru su upražnjene, bez jasnih naznaka o mogućnostima njihovog popunjavanja.

Uspostava funkcionalnog sistema prijehata i integracije

Trenutno se uspostava funkcionalnog sistema prijehata i integracije, u nedostatku budžetskih sredstava za realizaciju aktivnosti iz Akcionog plana, uređuju putem projekta „Integrirani program podrške za reintegraciju povratnika po osnovu sporazuma o readmisiji“, koji je finansijski pomogla Vlada Švicarske Konfederacije i Vlada Kneževine Lihtenštajn, u okviru partnerstva s BiH u oblasti migracija.

Veliki rezultat projekta je usvojena nova Strategija za prihvat i integraciju bh. državljana koji se vraćaju po osnovu sporazuma o readmisiji i Akcioni plan za period 2015. - 2018. Strategijom je predviđeno preduzimanje niza konkretnih aktivnosti uključenih institucija i organizacija, kako u organizacionom tako i normativnom smislu. Ilustracije radi, nadležno ministarstvo za pitanje izbjeglica i raseljenih osoba u RS-u pokrenulo je aktivnosti na izmjeni zakona kojim se regulira nadležnost, čime je dodata nadležnost ovog ministarstva za pitanje readmisije, te pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, kojim je predviđeno radno mjesto za pitanje readmisije. To isto uradilo je nadležno ministarstvo u Federaciji BiH.

U okviru nove strategije dva su bitna elementa koji doprinose uspostavi funkcionalnog sistema prihvata i integracije:

1. U institucionalnom smislu, uspostavljen je funkcionalan sistem koordinacije između svih uključenih institucija i organizacija, kako na vertikalnom tako i na horizontalnom nivou odgovornosti. Vertikalni nivo koordinacije uspostavljen je između MLJPI-a i entitetskih ministarstava, te uključenih jedinica lokalne samouprave. Po ovom sistemu koordinacije, entitetska ministarstva oglasila su se nadležnim za koordinaciju prihvata i integracije u lokalnoj zajednici za one općine koje su na području pripadajućeg entiteta.
2. Lokalne zajednice potpuno su osposobljene za prihvata i integraciju, formiranjem lokalnih readmisionih timova, njihovo osposobljavanje kroz specijalističke obuke za izradu lokalnih akcionih planova i programa, tehničko osnaživanje uključenih institucija na lokalnom nivou kroz nabavku savremenih informatičkih uređaja i drugih pomagala, te rekonstrukciju 29 stambenih jedinica u šest općina za prihvata bh. državljana koji se vraćaju po osnovu sporazuma o readmisiji.

Značaj lokalne zajednice u sistemu prihvata i integracije

U prvoj (pilot) fazi uspostave funkcionalnog sistema prihvata i integracije, uključeno je u posmatranom periodu 11 lokalnih zajednica (općina/gradova i Brčko Distrikt BiH) u kojima su uspostavljeni lokalni readmisioni timovi, koji su obučeni za izradu lokalnih akcionih planova iz oblasti readmisije i odgovarajućih projekata kojima bi se unaprijedila sposobnost lokalne zajednice za prihvata i integraciju.

U šest općina (Foča, Kostajnica, Kotor-Varoš, Goražde, Tuzla i Bosanski Petrovac), u kojima se nalaze stambene jedinice za prihvata readmisiranih povratnika, općinska vijeća inicirala su usvajanje Odluke o principima socijalnog stanovanja i Odluke o stambenom zbrinjavanju povratnika po osnovu sporazuma o readmisiji. Odluke su usvojene na osnovu Zakona o principima lokalne samouprave u FBiH, kao i Zakona o lokalnoj samoupravi RS-a, gdje je precizirano da jedinice lokalne samouprave imaju pravo slobodnog i samostalnog raspolaganja svojom imovinom i finansijskim sredstvima u skladu sa Zakonom. Na ovim odlukama radio je CRS, kao partner MLJPI-a u realizaciji, u saradnji s predstavnicima radnih grupa koje su formirane uz uvažavanje lokalnih specifičnosti. Nakon što su pripremljeni nacrti odluka, dostavljene su na usvajanje članovima općinskih vijeća i kao takve usvojeni i stavljene u primjenu.

S obzirom na to da je nakon privatizacije stambenog fonda u BiH država ostala bez zadovoljavajućeg broja stanova za rješavanje stambenih problema građana koji bez podrške države ne mogu na odgovarajući način riješiti stambene potrebe, socijalno stanovanje smatra se institutom pomoću kojeg društvena zajednica direktno pomaže ovim osobama.

Odlukom o principima socijalnog stanovanja utvrđuju se principi osnivanja i raspolaganja stambenim fondom na području općine. Odlukom o stambenom zbrinjavanju readmisiranih povratnika uređuje se postupak osiguranja stambenih jedinica s ciljem zbrinjavanja povratnika po osnovu sporazuma o readmisiji i socijalno ugroženih domaćinstava, zatim način upravljanja, raspodjela i korištenje stambenih jedinica rekonstruiranih u okviru projekta. Ovom odlukom definirana je i visina najamnine, koja ima ekonomsku i socijalnu funkciju.

Usvojena Odluka o principima socijalnog stanovanja jedan je od mehanizama realizacije drugih projekata stambenog zbrinjavanja koji se trenutno provode u BiH, kao što su Regionalni stambeni projekat i projekat stambenog zbrinjavanja kroz kreditna sredstva Centralne evropske banke, jer je većina općina u kojima su rekonstruirani stanovi obuhvaćena i pomenutim projektima.

Provedene su tenderske procedure za izbor firmi za izvođenje građevinsko-zanatskih radova za sanaciju ukupno 17 stambenih jedinica u tri općine FBiH i 12 stambenih jedinica u tri općine u Republici Srpskoj (ukupno 29 stambenih jedinica). Prema projektnim procedurama, firme koje su u pretkvalifikacionom procesu ispunile zakonom neophodne uslove za ovu vrstu radova pozvane su da učestvuju u tenderskoj proceduri za izvođenje građevinsko-zanatskih radova. Značajno je istaći da su, tamo gdje je to bilo moguće, u tenderski proces uključene firme iz općina u kojima su se odvijali radovi, te i na taj način podržan razvoj lokalnih zajednica. Nakon provedenih tenderskih procedura u četiri općine su kao finansijski najpovoljnije angažirane lokalne građevinske firme. Po završetku radova obavljen je tehnički pregled izvedenih radova, te primopredaja ključeva, nakon čega su općine preuzele odgovornost za upravljanje stambenim jedinicama. Sve stambene jedinice opremeljene su osnovnim kuhinjskim elementima i tehničkim uređajima, osnovnim tapaciranim i pločastim namještajem. Nakon što je nabavljena, posteljna oprema isporučena je u sve sanirane stambene jedinice.

U samoj pripremi prijedloga projekta predviđeno je da se rekonstruirani stanovi za koje u datom momentu ne postoji potreba za korištenjem među readmisiranim povratnicima mogu dodijeliti na korištenje socijalno ugroženim osobama. Kada je u pitanju korištenje stanova, općine Goražde i Foča su se u skladu s Odlukom o stambenom zbrinjavanju obratile MLJPI-u sa zahtjevom da im se odobri korištenje rekonstruiranih stanova za osobe koje pripadaju socijalno ugroženim domaćinstvima, što im je i odobreno.

Pomenutom odlukom precizirano je da se socijalno ugroženim osobama stanovi mogu dodijeliti na korištenje najduže tri mjeseca s mogućnošću produženja. Ako se ukaže potreba za stambenim zbrinjavanjem osoba iz readmisije, općina im je dužna predmetnu stambenu jedinicu staviti na raspolaganje u roku od sedam dana, a trenutnom korisniku osigurati stambeni smještaj na period na koji je izdato rješenje o zakupu stana.

Potrebno je naglasiti dugoročan značaj ovog stambenog fonda u lokalnim zajednicama jer je stvoren stambeni fond koji lokalne zajednice imaju na raspolaganju za posebne kategorije stanovnika među kojima prioritet imaju osobe iz readmisije.

Rezime

Imajući u vidu navedeno, može se konstatirati da su postignuta tri ključna rezultata u uspostavi funkcionalnog sistema prihvata i integracije bh. državljana koji se vraćaju po osnovu sporazuma o readmisiji: 1. usvojena je nova Strategija za prihvata i integraciju bh. državljana koji se vraćaju po osnovu sporazuma o readmisiji i Akcioni plan za period 2015. - 2018., dokument koji jasno precizira sve obaveze uključenih institucija i organizacija; 2. uspostavljen je efikasan mehanizam koordinacije između svih uključenih institucija i organizacija; 3. uključene lokalne zajednice su potpuno pravno i institucionalno kapacitirane za prihvata i integraciju bh. državljana koji se vraćaju po osnovu sporazuma o readmisiji.

Na osnovu prezentiranog, predlaže se Vijeću ministara BiH da donese sljedeće zaključke:

- 1. Vijeće ministara BiH razmotrilo je i usvojilo Informaciju o prihvatu i integraciji bosanskohercegovačkih državljana koji se vraćaju u Bosnu i Hercegovinu po osnovu sporazuma o readmisiji za period 1. januar 2015. - 31. decembar 2015. godine;**
- 2. Vijeće ministara BiH zadužuje Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH da ga najmanje jednom godišnje, a po potrebi i češće, izvještava o napretku u predmetnoj problematici;**
- 3. Vijeće ministara BiH zadužuje Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH da ovu informaciju proslijedi Parlamentarnoj skupštini BiH na nadležno postupanje.**

Broj: 05-07-1-1827-13/16
Sarajevo, 15.6.2016. godine

BOSNA I HERCEGOVINA
MINISTARSTVO ZA LJUDSKA PRAVA I IZBJEGLICE BiH
SARAJEVO

PRIMLJENO:				17-06-2016
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Kodni broj	Službena prijava	
06	41-2	829-6	16	

MINISTARSTVO ZA LJUDSKA PRAVA I IZBJEGLICE
- n/r tajnika Ministarstva -

SARAJEVO

PREDMET: Obavijest o zaključku Vijeća ministara BiH

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 60. sjednici održanoj 14.6.2016. godine, razmotrilo je i usvojilo Informaciju o prihvatu i integraciji bosanskohercegovačkih državljana koji se vraćaju u Bosnu i Hercegovinu po osnovu Sporazuma o readmisiji za period 1. januar 2015. - 31. decembar 2015. godine, te s tim u vezi zaključilo:

- zadužuje se Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH da najmanje jednom godišnje, a po potrebi i češće, izvještava Vijeće ministara Bosne i Hercegovine o napretku u predmetnoj problematici;

- zadužuje se Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH da ovu informaciju proslijedi Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine na nadležno postupanje.

O zaključku vas informiramo radi njegove provedbe.

S poštovanjem,

